

A2.4 Pràcticum: supervisió, avaluació i resultats

En resum:

Són satisfactoris la supervisió i l'avaluació del pràcticum, així com els resultats acadèmics obtinguts pels estudiants?

Molt favorable	A	Força favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D
	X						

Indicadors:

* Vegeu l'escala de valoració a la portada del protocol

	a	b	c	d
A2.4.8. Existència d'un programa de supervisió	X			
A2.4.9. Adequació i pertinència dels recursos humans responsables de la supervisió del pràcticum		X		
A2.4.10. Grau de comunicació entre la universitat i les organitzacions que acullen els estudiants	X			
A2.4.11. Adequació i pertinència de l'enfocament general d'avaluació en relació al perfil d'objectius (competències) perseguit	X			
A2.4.12. Adequació dels criteris i les estratègies d'avaluació adoptats en l'avaluació	X			
A2.4.13. Qualificació del pràcticum com a indicador vàlid de la formació global de l'estudiant		X		
A2.4.14. Relació entre qualificació al pràcticum i qualificació global del currículum	X			
A2.4.16. Qualificacions dels últims 3-5 anys del pràcticum	X			
A2.4.15. Satisfacció dels estudiants, la universitat i les empreses/institucions amb els resultats assolits		X		

1. Valoració de la qualitat de l'evidència aportada

Les evidències en què s'han basat els judicis del CAI són les següents:

- *Pràcticum de la diplomatura de Biblioteconomia i Documentació*. Comissió de Pràctiques. Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentació: Universitat de Barcelona. Publicacions, c2002.
- Universitat de Barcelona. Facultat de Biblioteconomia i Documentació. *Guia de l'estudiant i programes de les assignatures: diplomatura en Biblioteconomia i Documentació, llicenciatura en Documentació: curs 2002-2003*. Barcelona: la Facultat, 2002. També s'inclouen les guies des de 1998-1999 fins a 2001-2002.
- Universitat de Barcelona. Facultat de Biblioteconomia i Documentació. *Facultat de Biblioteconomia i Documentació* [en línia]. Barcelona: Universitat de Barcelona. <http://www.ub.es/biblio>.
- Taula 3 de l'Annex 2: característiques del Pràcticum. Taula elaborada per la FBD.
- Actes de les reunions de l'equip de tutors de pràctiques.
- Resultats de l'enquesta de satisfacció de l'alumnat.

2. Canvis significatius a constatar en el darrer quinquenni

Al punt 2 de l'apartat A2.4 –Pràcticum: naturalesa, documentació i organització– s'han explicat els canvis més significatius introduïts en l'organització general del Pràcticum arran de la reforma del pla d'estudis de 1999. Pel que fa a la seva supervisió, avaluació i resultats, cal destacar que al llarg del darrer quinquenni s'han produït els canvis que s'enumeren a continuació:

- consolidació d'un model per a la supervisió i seguiment de les pràctiques dels alumnes i dels centres que consisteix en un equip de tutors de l'assignatura i un coordinador;
- desenvolupament d'eines que ajuden al coneixement de l'alumne en pràctiques per part dels centres d'acollida;
- desenvolupament d'eines per facilitar l'avaluació de l'alumne en pràctiques per part dels centres d'acollida.

3. Comentaris/matisacions sobre les valoracions dels indicadors

Supervisió de les pràctiques

La supervisió del Pràcticum es du a terme a distints nivells. Per un costat l'alumne és supervisat pel seu tutor de pràctiques, i a tal efecte els tutors mantenen reunions de treballs amb el grup d'alumnes a l'inici del Pràcticum i periòdicament al llarg de l'estada en pràctiques. Per un altre costat, l'alumne en pràctiques té assignat al seu centre un professional que es responsabilitza de fer el seguiment i la supervisió de les tasques i els encàrrecs que se li encomanen.

Pel que fa a l'adequació i la pertinència dels recursos humans responsables de la supervisió del Pràcticum, es compleixen els requeriments següents:

- els responsables de la supervisió en el centre de pràctiques són sempre professionals;
- els tutors de les pràctiques de la Facultat són professors a temps complet, amb una assignació de càrrega docent d'un crèdit per cada cinc alumnes tutoritzats.

Fins fa relativament poc, l'equip de tutors de pràctiques era poc estable, actualment es troba en un procés força avançat de consolidació.

Comunicació amb els centres de pràctiques

La comunicació entre la Facultat i les organitzacions que acullen els estudiants és excel·lent; es materialitza en reunions periòdiques generals amb els centres de pràctiques que s'aprofiten per parlar de temes d'interès comú, amb les visites que, almenys una vegada al semestre, els tutors fan a cada un dels centres de pràctiques, i amb activitats de naturalesa diversa organitzades per la Facultat en les que intervenen professionals.

La Facultat és conscient que l'atenció que requereixen els alumnes en pràctiques representa un esforç addicional per a les biblioteques i els arxius que els acullen; per això intenta tenir-los ben informats dels desenvolupaments acadèmics. Els centres de pràctiques reben cada curs la *Guia de l'estudiant* així com altres materials i publicacions que poden ser del seu interès.

Avaluació i resultats del Pràcticum

El sistema d'avaluació del Pràcticum és molt diversificat. El tutor avalua la memòria que l'alumne ha d'elaborar de la seva estada en pràctiques i les seves aportacions a les reunions periòdiques. El responsable de la supervisió en el centre avalua el seu treball i també les seves actituds i aptituds. Hi ha un model d'informe d'avaluació destinat als centres de pràctiques que s'ha incorporat al *Pràcticum de la Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació* (p. 58-59).

Com es pot constatar a la taula 3 de l'annex 2, la mitjana de qualificació del Pràcticum és molt més alta que la mitjana de qualificació de la resta del currículum. Les possibles raons d'aquesta diferència són diverses:

- els responsables en els centres valoren més les actituds i procediments dels alumnes que els coneixements pròpiament dits; certament, les actituds de l'alumnat solen ser molt positives.
- dins de l'itinerari curricular recomanat, el Pràcticum es du a terme en el darrer semestre de l'ensenyament i, en qualsevol cas, suposa haver superat uns prerequisits d'assignatures – set assignatures troncal i obligatòries–; això significa que els alumnes que es troben en aquestes condicions han assolit un grau de maduresa que es posa de manifest en la realització de les pràctiques;
- els responsables de la supervisió dels alumnes als centres no estan tan habituats a donar qualificacions amb els barems acadèmics; tanmateix, com ja s'ha dit, l'avaluació dels centres es combina amb l'avaluació dels tutors de pràctiques.

En tot cas, l'avaluació del Pràcticum pot ser un bon indicador de la formació rebuda per l'alumne i del seu aprenentatge, ja que se'l situa en un entorn bastant pròxim –tot i que més controlat– a les situacions reals que haurà d'afrontar en la seva vida professional. Tal com es pot observar a la taula 3 de l'Annex 2, hi ha força regularitat en les mitjanes de qualificació del Pràcticum, com també hi és –encara que molt més baixa– en les mitjanes de la qualificació global del currículum.

Si s'ha de jutjar pel nombre de centres que s'ofereixen en pràctiques o pel poder de convocatòria que tenen les reunions amb els responsables de cada centre, no hi ha dubte que les empreses i institucions estan satisfetes amb aquesta col·laboració. Això té un valor afegit si es considera que el centre es compromet a fer un seguiment molt proper del treball de l'alumne i que l'ha de formar en els procediments locals. Pel que fa als alumnes, les seves opinions, tal com es recullen a l'enquesta de satisfacció, són força positives, de fet els dos ítems de l'enquesta que fan esment del Pràcticum són els dos més valorats: els aspectes de l'organització del Pràcticum es puntuen amb un 3,31 (en una escala de 4), i els resultats obtinguts en aquesta assignatura obtenen una puntuació de 3,19. El Pràcticum és, en molts casos, la primera bona oportunitat que tenen els alumnes per portar a la pràctica tot el conjunt de coneixements i de tècniques adquirides, i fer-ho en un entorn real; per això és com una mena de revàlida que els confirma el valor dels seus aprenentatges i l'aplicació que tenen. Per part de la Facultat, el Pràcticum ha estat, des de sempre, un motiu de satisfacció.

4. Punts forts més significatius

- Sistema d'avaluació molt complet i ben definit.
- Bona coordinació de la supervisió dels alumnes.
- Comunicació molt fluïda entre la Facultat i els centres de pràctiques.
- Resultats satisfactoris obtinguts pels alumnes quan en l'avaluació hi intervenen professionals.

5. Punts febles més significatius i possibles explicacions de la seva presència

- Equip de tutors del Pràcticum en procés de consolidació.

6. Direcció de les possibles propostes de millora/canvi

- Aprofundir en la consolidació de l'equip de tutors del Pràcticum.